

Broj:01-2-1242/15
Sarajevo, 03.04.2015. godine

MEDIJIMA

Predmet: Saopćenje za javnost

Mikrokreditni sektor Federacije BiH u 2014. godini

U Federaciji BiH sa 31.12.2014. godine, dozvolu za rad Agencije za bankarstvo ima 13 MKO, od toga 12 MKF (neprofitne organizacije) i 1 MKD (profitna organizacija), koje poslovanje obavljaju putem 282 organizaciona dijela. U mikrokreditnom sektoru sa 31.12.2014. godine bilo je zaposleno 1.308 radnika.

Iako su 11 od 13 MKO ostvarile pozitivan rezultat u iznosu od oko 15 miliona KM, mikrokreditni sektor u FBiH kumulativno bilježi negativan finansijski rezultat od oko 30 miliona KM (30.339 hiljada KM), a što je posljedica negativnog rezultata jedne MKF u iznosu od oko 45 miliona KM.

Generalno, mikrokreditni sektor u FBiH pokazuje znakove oporavka, međutim ukupni pokazatelji poslovanja mikrokreditnog sektora su značajno narušeni zbog izuzetno loših rezultata poslovanja samo jedne MKF, značajnog obima operacija.

Mikrokreditiranje je najvećim dijelom usmjereno na kreditiranje poljoprivrede (34%) i uslužnih djelatnosti (21%), te se većim dijelom odnosi na dugoročne kredite fizičkim licima. MKO su smanjile efektivne kamatne stope na ukupne mikrokredite, pa su tako, na kraju četvrtog kvartala 2014. godine, prosječne ponderisane efektivne kamatne stope na ukupne kredite u mikrokreditnom sektoru iznosile 24,41%, te su u odnosu na četvrti kvartal 2013. godine, ostvarile pad od 0,88 procentnih poena. U cilju smanjenja kamatnih stopa na mikrokredite, a u kontekstu zaštite potrošača-klijenta mikrokreditnih organizacija, te ispunjenja misije mikrokreditiranja, Agencija u kontrolama posebno cijeni i kontrolira sve vrste troškova poslovanja MKO koji imaju značajnog utjecaja na formiranje kamatnih stopa, te ocjenjuje njihovu neophodnost, shodno čemu izdaje adekvatne naloge. Fokus kontrola Agencije, i u narednom periodu, biti će na kontroli troškova MKO, njihovoj opravdanosti i svrsishodnosti, s ciljem smanjenja kamatnih stopa na mikrokredite koje plasiraju MKO iz FBiH.

Bilansna suma MKO sa 31.12.2014. godine iznosi 452,3 miliona KM i bila je manja za 23,6 miliona ili 5% u odnosu na stanje sa 31.12.2013. godine. Na ovaj pad najviše utjecaja imao je pad bilansne sume kod jedne MKF značajnog obima operacija, koja je istu smanjila za čak 52,5 miliona KM ili 60%. Bez podataka ove MKF, mikrokreditni sektor bi ostvario značajan rast bilansne sume u iznosu od 28,9 miliona KM u odnosu na kraj prethodne godine.

Ukupni bruto krediti MKO, kao najznačajnija stavka aktive, sa 31.12.2014. godine, iznosili su 381,3 miliona KM i čine 84% ukupne aktive MKO, te su manji za 4% u odnosu na kraj prethodne godine, dok su neto krediti iznosili 355,2 miliona KM i manji su za 9% u odnosu na stanje sa 31.12.2013. godine.

Osnovni izvor sredstava MKO su obaveze po uzetim kreditima koje su na dan 31.12.2014. godine iznosile 264,8 miliona KM ili 58% ukupne pasive i manje su za 2% u odnosu na stanje sa 31.12.2013. godine. Ukupni kapital MKO na dan 31.12.2014. godine iznosio je 161,1 milion KM ili 36% ukupne pasive MKO koji je manji za 18,6 miliona KM ili 10% u odnosu na kraj prethodne godine, od čega je kapital MKF iznosio 158,6 miliona KM ili 98,4%, a kapital jednog MKD 2,5 miliona KM ili 1,6%. Na smanjenje kapitala mikrokreditnog sektora najveći utjecaj ima smanjenje kapitala kod jedne MKF značajnog obima operacija, kod koje je uslijed gubitaka u poslovanju kapital smanjen za 45 miliona KM. Bez podataka ove MKF, mikrokreditni sektor bi bilježio značajan rast kapitala u iznosu od 26,4 miliona KM u odnosu na kraj prethodne godine.

Primjena načela zakonitosti i održavanja propisanih standarda, i primjena principa domaćinskog ili dobrog privrednog poslovanja je isključiva odgovornost i obaveza organa upravljanja i rukovođenja, te predstavlja minimalan uvjet za uspješno i stabilno poslovanje MKO, a shodno tome je i neophodan uvjet za održavanje licence za rad MKO-a.

Jedna MKF značajnog obima operacija, nedomaćinskim poslovanjem i poslovanjem suprotno principima potrebne pažnje dobrog privrednika, te višestrukim i kontinuiranim kršenjem svih propisanih uvjeta poslovanja mikrokreditnih organizacija, u značajnoj mjeri destabilizira mikrokreditno tržište nanoseći direktnu štetu imovini fondacije, njenim povjericima, klijentima, te doniranim sredstvima od opšteg i zajedničkog interesa građana FBiH.

Agencija je, u cilju stabilnosti mikrokreditnog sistema, poduzela brojne korektivne mjere prema istoj MKF, međutim privremenim mjerama suda na prijedlog predmetne MKF, rješenja Agencije su odložena do okončanja upravnog spora, a nadležnosti Agencije iz Zakona o Agenciji i ZoMKO u ovom slučaju su u potpunosti derogirane, čime je Agencija onemogućena djelovati na način da efikasno regulira tržište i štititi stabilnost mikrokreditnog sistema u FBiH.

URED ZA INFORMISANJE FBA